

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2023-08-18

Diarienummer:
KTN-2021-00874

Handläggare:
Mikaela Granath, Anna Ehn

Gestaltningssupdrag för Vinghästtorget, Ulleråker

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** godkänna förslag för konstnärlig gestaltning till Vinghästtorget, Ulleråker.

Ärendet

Ulleråker blir en nybyggd stadsdel som planeras inrymma cirka 7 000 bostäder, handel, service, kultur- och universitetsanknuten verksamhet.

Ett av de centrala torg som planeras i Ulleråker är Vinghästtorget som kommer att bli en urban plats med service, handel och kommunikationer. Ett förslag till konstnärlig gestaltning till torget har tagits fram med utgångspunkt i konstprogrammet KUR – Konst Ulleråker.

Verket *Bubble* är ett konstverk med en stark rumslig dimension som kommer att bestå av två väggar och ett tak med olika geometriska utskärningar. Verket, som planeras att tillverkas i stål, kommer att vara 7 meter brett, 9 meter långt samt 4 meter högt och föreslås målas i två olika rosa färgtoner.

Beredning

Ärendet har beretts av Enheten för offentlig konst på kulturförvaltningens avdelning Uppsala konst och kulturarv i dialog med stadsbyggnadsförvaltningen. Uppdraget har utförts mot bakgrund av konstprogrammet *KUR – Konst Ulleråker*. Under arbetet med skissförslaget har konstnären tagit del av dialogarbeten och förstudier som utförs inom ramarna för projektet, samt gjort egna platsbesök.

Föredragning

Bakgrund

Kulturnämnden satsar på offentlig konst till Vinghästtorget som planeras stå klar år 2029. I Ulleråker planeras 7 000 nya bostäder samt verksamheter, handel, förskolor och annan service byggas i en tät och blandad stadsmiljö. Två centrala torg planeras i Ulleråker: Vinghästtorget och Poetens torg. Vinghästtorget blir en urban kärna med service, handel och kommunikationer. Poetens torg präglas av höga tallar och nyplanterade träd.

Konstnären fick i uppdrag att ta fram en skiss för gestaltning till båda torgen. Konstnären har i samråd med landskapsarkitekter och projektledare valt att enbart fokusera på Vinghästtorget, eftersom det kommer att bli en plats med mycket rörelse och på så sätt vara den bästa platsen för att fånga stadslivet i sin lins och således uppfylla den konceptuella idén med konstverket. Poetens torg, som också kommer att inrymma en lekplats, ansåg vara för litet för ett rumsligt konstverk av denna form. Vinghästtorget kommer att bli en plats för flera olika sorters kommunikationsmedel. Kring torget kommer bebyggelsen vara hög och tät med en urban karaktär. Skissarbetet har inneburit en omfattande dialog med byggprojektets landskapsarkitekter.

Konstnären har en dialoginriktad arbetsmetod och erfarenhet av att arbeta med skulpturalt integrerad platsgestaltning. Genom sin bakgrund som arkitekt har hon kunskap om skala, material och olika rumsliga ytor. Hon har även ett intresse för intersektionalitet och för att utforska relationen mellan historia, nutid och framtid. Detta svarade väl mot urvalskriterierna.

I konstprogrammet för Ulleråker understryks värdet av gemensamma platser. Där kan nya berättelser och minnen skapas med utgångspunkt i den utveckling som sker i området, med inkluderande platser där människor med olika bakgrund kan mötas. Konstprogrammets tema är framför allt vattnet, som en sammanhållande länk och avgörande samhällsresurs i mötet mellan det förflutna och framtiden.

Förslaget

Skissen *Bubble* presenterar en skulptur bestående av två väggar och ett tak med olika geometriska utskärningar. Konstverket tillverkas i stål, ett hållbart materialval över tid. Konstverket kommer att vara 7 meter brett, 9 meter långt och 4 meter högt och målas i två olika rosa färgtoner. Konstverkets håligheter fungerar som linser vilka fångar in det omgivande landskapet. Båda väggarna kommer även att ha en låg trappa som bjuder in allmänheten till att bli en del av konstverket.

Med utgångspunkt i konstprogrammet, förstudier och dialoger är *Bubble* ett offentligt konstverk med en stark rumslig dimension. Historiskt sett var Ulleråker med hospitalsverksamheten en stängd plats. Med sin utformning erbjuder konstverket *Bubble* istället öppenhet. Den som närmar sig konstverket, oavsett från vilken vinkel, kan uppleva nya perspektiv på torget, dess byggnader och människor. Konstverket har inga mörka hörn eller döda vinklar.

De två färgtonerna i konstverket är direkta referenser till de pastellfärger som finns i fasaderna i den historiska arkitekturen i Uppsala, bland annat Uppsala slott. Markplattorna på torget kommer att vara grå och tillsammans med omgivande

grönska ramas markplattorna in i ett lager av varma färger. På så vis kommer det samtida konstverket att kombinera den nybyggda miljön med färgupplevelser från det förflutna.

Titeln på konstverket, *Bubble*, refererar till de cirkelformade linserna och den mjuka färgpaletten. Konstnären vill föra tankarna till en genomskinlig bubbla, som när någon tittar genom den erbjuds ett alternativt perspektiv på världen.

Tidplan

Torget beräknas bli klart år 2029. Konstverket produceras och monteras på plats i samband med detta.

Dialog

Uppdraget har utförts med utgångspunkt i konstprogrammet *KUR – Konst Ulleråker*. Skissförslaget har utgått från det omfattande dialogarbetet i förstudier och medskapandeprocesser som utförts inom ramarna för projektet. De förstudier som konstnären har inkorporerat i sitt arbete är *Vattenlös: en konstnärlig förstudie* av Sara Vide Ericson, *KUR med HAKA: en konstnärlig förstudie* av HAKA, *Det inverterade arkivet: texter i Ulleråkerprojektet* av Frida Sandström och konstnärlig förstudie *The Tower* av Camille Norment. Konstnären har även haft dialog med Medicinhistoriska museet.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen fördelning av investeringsbudget för offentlig konst för Vinghästtorget i Ulleråker ryms inom kulturnämndens budgetram enligt Mål och budget 2022–2024.

Driftskostnad för konstverket beräknas bli 10 tkr årligen utifrån nuvarande ramavtal för konservator, vilket kan ses som en skälig kostnad. Konstverket kommer att omfattas av årlig översyn och nödvändiga åtgärder. Inom en tioårsperiod kan ommålning bli aktuell, då till en beräknad kostnad av 100 tkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 18 augusti 2023
- Bilaga 1, Skissförslag till konstnärlig gestaltning, Vinghästtorget
- Bilaga 2, Budget

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör